

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 13 maart 1997 door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot invoering van werkgeversbijdragen en inhoudingen voor sommige oudere werklozen met toepassing van artikel 3, § 1, 4º, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese economische en monetaire Unie", heeft op 18 maart 1997 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi et du Travail, le 13 mars 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "instaurant des cotisations patronales et des retenues pour certains chômeurs âgés en application de l'article 3, § 1er, 4º, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne", a donné le 18 mars 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"Gelet op de spoedeisendheid, gemotiveerd door het feit dat er geen Interprofessioneel akkoord over de werkgelegenheid is tot stand gekomen voor de periode 1997-1998 en dat er geen consensus werd bereikt onder de sociale gesprekspartners over het bemiddelingsvoorstel van de Regering, en gelet op het feit dat een aantal tewerkstellingsmaatregelen uitwerking moeten hebben met ingang van 1 januari 1997 en dat alle betrokkenen onverwijld in kennis moeten worden gesteld van de bijkomende werkgelegenheidsmaatregelen die worden genomen door de Regering, had ik graag dat het advies zou worden verstrekt binnen de bij artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn."

Blijkens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moet de motivering die in de adviesaanvraag wordt opgegeven in de aanhef van het besluit worden overgenomen. In het voorliggende geval is dat evenwel niet gebeurd vermits de motivering welke voorkomt in het twaalfde lid van de aanhef verschilt van die in de adviesaanvraag. De motivering in de aanhef zal bijgevolg met deze laatste moeten worden in overeenstemming gebracht.

*

* *

.../...

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan."

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt de gevallen waarin werkgeversbijdragen en inhoudingen zijn verschuldigd in het kader van een brugpensioen uit te breiden tot bepaalde vergoedingen welke worden uitgekeerd buiten het kader van een brugpensioen. Opdat die vergoedingen voor een dergelijke uitbreiding zouden kunnen in aanmerking komen is vereist dat zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zo moeten zij in totaal ten minste 300.000 frank bruto bedragen, mogen zij niet als loon worden beschouwd in de zin van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers en moeten zij, rechtstreeks of onrechtstreeks, worden toegekend aan de gewezen werknemer die werkloosheidsuitkeringen krijgt als volledig werkloze en die op het ogenblik van de uitdiensttreding ten minste de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt.

.../...

Teneinde de aldus beoogde uitbreiding tot stand te brengen van de gevallen waarin werkgeversbijdragen en inhoudingen in het kader van een brugpensioen zijn verschuldigd, wijzigt het ontwerp diverse wetten, al naargelang de vergoeding waarop de uitbreiding betrekking heeft. De wijzigingen welke aldus in die wetten worden aangebracht zijn dan ook in ruime mate gelijklopend.

Ingevolge de ontworpen regeling zullen de werkgeversbijdragen en inhoudingen welke t.a.v. bruggepensioneerden van toepassing zijn, mede verplicht worden gemaakt ten aanzien van de in het ontwerp bedoelde oudere werknemers die bepaalde aanvullende vergoedingen ontvangen. Als zodanig kan de ontworpen regeling worden beschouwd als een regeling welke ertoe strekt "het financieel evenwicht van de stelsels van sociale zekerheid te waarborgen", waarvoor de Koning de nodige bevoegdheid put uit artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Doordat het ontwerp enkel de uitbreiding beoogt van de verplichting tot het betalen van de werkgeversbijdragen en de inhoudingen in het kader van een brugpensioen, tot aanvullende vergoedingen welke worden uitgekeerd aan bepaalde categorieën van werknemers die voldoen aan de in het ontwerp vermelde voorwaarden, is de ontworpen regeling niet op alle bestaande stelsels van bestaanszekerheid van toepassing. Het is dan ook de vraag of de ontworpen regeling wel ten volle in overeenstemming is met het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel.

.../...

De gemachtigde van de regering heeft in dat verband aan de Raad van State de volgende verduidelijking verstrekt :

"- het koninklijk besluit is enkel van toepassing op oudere werknemers (ouder dan 50 jaar op het ogenblik van de uitdiensttreding); de voorgestelde inhoudingen en bijdragen zijn bijgevolg ook niet van toepassing op werknemers die ontslagen worden en die op het ogenblik van de uitdiensttreding jonger zijn dan 50 jaar;

- het onderscheid tussen werklozen ouder dan 50 jaar en jonger dan 50 jaar is verantwoord aangezien de toeslag zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit, die wordt toegekend aan oudere werklozen boven de 50 jaar, gelijkwaardige financiële voordelen biedt als het bruggpensioen en dus ook een zelfde "belasting" verantwoordt. Bovendien is het zo dat oudere werklozen boven de 50 jaar bijna allemaal in het stelsel van de werkloosheid met aanvulling zullen blijven tot het bereiken van de pensioenleeftijd daar waar jongere werklozen die eveneens genieten van een toeslag veel vlugger opnieuw aan het werk gaan en dus minder lang genieten van de toeslag boven op hun werkloosheidsuitkering, hetgeen verantwoordt dat voor die jongere werklozen de in het koninklijk besluit bedoelde inhoudingen en bijdragen niet verschuldigd zijn;

- er dient te worden aangestipt dat de meeste stelsels van bestaanszekerheid die op sectoraal vlak zijn uitgewerkt niet zullen gevat worden door de bepalingen van het koninklijk besluit aangezien zij het bedrag van 300.000 fr. aanvullende vergoedingen boven op de werkloosheid niet bereiken."

Het is de Raad van State, afdeling wetgeving, niet mogelijk om zich, binnen het hem toebedeelde tijdsbestek, een grondig oordeel te vormen omtrent het adekwaat karakter van de hem gegeven verduidelijking in het licht van het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel. Dergelijk oordeel zal, eenmaal de ontworpen regeling door de wetgever

.../...

is bekrachtigd, trouwens enkel aan het Arbitragehof toekomen. Wel kan het nuttig zijn dat, ingeval de regering meent dat voor het door het ontwerp gemaakte onderscheid tussen de verschillende stelsels van bestaanszekerheid bijkomende of andere redenen dan de aangehaalde kunnen worden ingeroepen, die redenen worden uiteengezet in het verslag aan de Koning.

2. Het ontwerp bevat een aantal parallelle bepalingen waarin de Koning aan zichzelf de bevoegdheid delegeert om, onder de door Hem te bepalen voorwaarden en volgens de door Hem vast te stellen nadere regelen, te voorzien in een vervangende niet-periodieke werknemersbijdrage die moet worden ingehouden door de werkgever (artikelen 4, § 2, 5, § 2 en 6, § 2, van het ontwerp).

In het ontwerp worden geen criteria vermeld op basis waarvan de Koning deze bevoegdheid zal uitoefenen, noch worden erin gegevens aangereikt welke het mogelijk maken de aan de Koning gedelegeerde bevoegdheid met een voldoende precisie te betrekken op de categorieën van gevallen welke in aanmerking zouden kunnen komen voor het toepassen van een vervangende niet-periodieke werknemersbijdrage. Het zou aanbeveling verdienen het ontwerp met dergelijke criteria of gegevens aan te vullen en, zo nodig, in het verslag aan de Koning te verduidelijken welke de precieze draagwijdte is van de aldus door de Koning uit te oefenen bevoegdheid. Op die wijze zal dan tevens tegemoet gekomen kunnen worden aan het bezwaar erin bestaande dat de Koning zichzelf met toepassing van de wet van 26 juli 1996

.../...

niet de bevoegdheid kan delegeren om aangelegenheden te regelen welke, na het verstrijken van de geldingsduur van de in die wet vervatte machtigingen, niet langer tot 's Konings bevoegdheid kunnen worden gerekend.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

1. In het zevende lid van de aanhef wordt bij voorkeur ook verwezen naar artikel 3, § 2, van de betrokken wet van 26 juli 1996, dat de Koning bevoegd maakt om de van kracht zijnde wettelijke bepalingen op te heffen, aan te vullen, te wijzigen of te vervangen. Dienvolgens schrijve men in fine van het desbetreffende lid van de aanhef "..., inzonderheid op artikel 3, § 1, 4º en § 2;".

2. In zowel het achtste lid van de aanhef, als in het negende en het tiende lid ervan, moet melding worden gemaakt van de datum waarop het betrokken advies is uitgebracht of het akkoord is verleend.

3. Het elfde, twaalfde en dertiende lid van de aanhef kunnen in twee leden worden samengebracht, te redigeren als volgt :

.../...

"Gelet op de dringende noodzakelijkheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat ... (letterlijk overnemen van de motivering die is opgenomen in de adviesaanvraag);

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 18 maart 1997, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

Artikel 1

Blijkens het ontworpen artikel 268, § 2, van de programmawet van 22 december 1989 kan de Koning, onder de voorwaarden en volgens de nadere regelen die Hij bepaalt, het bedrag van de beoogde bijzondere bijdrage verminderen, van de bijdrage vrijstellen of in een vervangende niet-periodieke bijdrage voorzien (artikel 1, § 2, van het ontwerp). Vastgesteld moet worden dat het ontwerp niet in criteria of aanwijzingen voorziet om te kunnen uitmaken in welke gevallen een vermindering of een vrijstelling van de bijdrage wordt beoogd, dan wel er een vervangende niet-periodieke bijdrage zal worden toegekend. Het ontwerp, of minstens het verslag aan de Koning, zou één en ander moeten verduidelijken (1).

-
- (1) Deze opmerking wint aan pertinentie in het licht van de vaststelling dat, in vergelijking met de bestaande bepaling van artikel 268, § 2, van de programmawet van 22 december 1989, de Koning niet enkel tot een vermindering van het bedrag van de bijdrage kan overgaan, doch ook tot een vrijstelling ervan of tot het toekennen van een vervangende niet-periodieke bijdrage, en dat zulks niet langer hoeft te gebeuren door middel van een in Ministerraad overlegd besluit.

.../...

Uiteraard zal de Koning niet buiten de lijst van ondernemingen, instellingen en diensten kunnen treden, waarvan in het ontworpen artikel 268, § 2, van de programmawet van 22 december 1989 melding wordt gemaakt. Er zal in dat verband trouwens moeten worden op toegezien dat de betrokken lijst een in die mate exhaustief karakter heeft, dat wordt voorkomen dat ondernemingen, instellingen of diensten welke aan de in het ontworpen artikel 268, § 2, van de voornoemde programmawet beschreven voorwaarden voldoen, niet voor de in die bepaling bedoelde vermindering of vrijstelling van bijdragen of voor de vervangende niet-periodieke bijdragen in aanmerking komen, wat uiteraard vragen zou doen rijzen op het vlak van het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel.

Bij het ontworpen artikel 141, § 2, van de wet van 29 december 1990 houdende sociale bepalingen (artikel 2, § 1, van het ontwerp), kunnen dezelfde opmerkingen worden gemaakt als die geformuleerd bij artikel 1 van het ontwerp.

Artikel 3

Artikel 3 van het ontwerp beoogt artikel 580, 13°, van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen, wat gevolgen heeft voor de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank.

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, in het verleden reeds heeft opgemerkt, moet worden aangenomen dat de in artikel 77 van de Grondwet bedoelde verplicht bicamerale procedure van toepassing is zowel op de organisatie van

.../...

de hoven en rechtbanken, als op de vaststelling van hun bevoegdheden (1).

Vermits evenwel de ontworpen regeling is gesteund op de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie en artikel 1 van die wet uitdrukkelijk bepaalt dat zij een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet, kan de Koning niet worden geacht uit die wet enige bevoegdheid te putten met betrekking tot een aangelegenheid waaraan in artikel 77 van de Grondwet wordt gerefereerd (2).

Artikel 3 zal derhalve uit het ontwerp moeten worden weggelaten.

(1) Zie onder meer de adviezen L. 24.111/A.V. - L. 24.594/A.V. van 10 oktober 1995 over twee ontwerpen van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, Parl. St., Kamer, 1995-96, nr. 364/1, 87-92.

(2) Zie ook de memorie van toelichting bij de latere wet van 26 juli 1996, Parl. St., Kamer, 1995-96, nr. 608/1, 7.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation s'énonce comme suit :

"Gelet op de spoedeisendheid, gemotiveerd door het feit dat er geen Interprofessioneel akkoord over de werkgelegenheid is tot stand gekomen voor de periode 1997-1998 en dat er geen consensus werd bereikt onder de sociale gesprekspartners over het bemiddelingsvoorstel van de Regering, en gelet op het feit dat een aantal tewerkstellingsmaatregelen uitwerking moeten hebben met ingang van 1 januari 1997 en dat alle betrokkenen onverwijld in kennis moeten worden gesteld van de bijkomende werkgelegenheidsmaatregelen die worden genomen door de Regering, had ik graag dat het advies zou worden verstrekt binnen de bij artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn."

Selon l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil, la motivation figurant dans la demande doit être reproduite dans le préambule de l'arrêté. Tel n'est pas le cas en l'espèce, dès lors que la motivation énoncée au douzième alinéa du préambule diffère de celle qui est mentionnée dans la demande d'avis. Il y aura lieu, dès lors, d'harmoniser cette dernière avec la motivation figurant dans le préambule.

*

*

*

.../...

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, modifié par la loi du 4 août 1996, la section de législation s'est essentiellement limitée à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites."

Cet examen requiert de formuler les observations suivantes.

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis envisage d'étendre les cas où les cotisations patronales et les retenues sont dues dans le cadre de la prépension à certaines indemnités versées en dehors du cadre de la prépension. Pour une telle extension, certaines conditions doivent être réunies. Ainsi, elles doivent s'élever au moins à 300.000 francs brut au total, elles ne peuvent être considérées comme rémunération au sens de la loi du 12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs, et elles doivent être accordées directement ou indirectement à l'ancien travailleur qui bénéficie d'allocations de chômage en tant que chômeur complet, et qui a atteint l'âge de 50 ans au moins au moment de la cessation de son travail.

Afin de mettre en oeuvre l'élargissement ainsi envisagé des cas où les cotisations patronales et les retenues sont dues dans le cadre d'une prépension, le projet modifie diverses lois, selon l'indemnité à laquelle se

.../...

rapporte l'élargissement. Les modifications ainsi apportées à ces lois sont dès lors en grande partie parallèles.

En exécution des règles en projet, les cotisations patronales et les retenues applicables en ce qui concerne les préretraités seront également rendues obligatoires pour les travailleurs âgés mentionnés dans le projet, qui reçoivent certaines indemnités complémentaires. A ce titre, les règles en projet peuvent être considérées comme tendant à "garantir l'équilibre financier des régimes de sécurité sociale", mesure pour laquelle le Roi puise la compétence nécessaire à l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne.

OBSERVATIONS GENERALES

1. Dès lors que le projet tend uniquement à élargir aux indemnités complémentaires versées à certaines catégories de travailleurs qui satisfont aux conditions mentionnées dans le projet, l'obligation de paiement des cotisations patronales et des retenues dans le cadre de la prépension, les règles en projet ne sont pas applicables à l'ensemble des régimes de sécurité d'existence. Il est dès lors permis de se demander si les règles en projet sont effectivement tout à fait conformes au principe d'égalité et de non-discrimination.

.../...

Le délégué du gouvernement a fourni à cet égard la précision suivante au Conseil d'Etat :

"- het koninklijk besluit is enkel van toepassing op oudere werknemers (ouder dan 50 jaar op het ogenblik van de uitdiensttreding); de voorgestelde inhoudingen en bijdragen zijn bijgevolg ook niet van toepassing op werknemers die ontslagen worden en die op het ogenblik van de uitdiensttreding jonger zijn dan 50 jaar;

- het onderscheid tussen werklozen ouder dan 50 jaar en jonger dan 50 jaar is verantwoord aangezien de toeslag zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit, die wordt toegekend aan oudere werklozen boven de 50 jaar, gelijkwaardige financiële voordelen biedt als het brugpensioen en dus ook een zelfde "belasting" verantwoordt. Bovendien is het zo dat oudere werklozen boven de 50 jaar bijna allemaal in het stelsel van de werkloosheid met aanvulling zullen blijven tot het bereiken van de pensioenleeftijd daar waar jongere werklozen die eveneens genieten van een toeslag veel vlugger opnieuw aan het werk gaan en dus minder lang genieten van de toeslag boven op hun werkloosheidsuitkering, hetgeen verantwoordt dat voor die jongere werklozen de in het koninklijk besluit bedoelde inhoudingen en bijdragen niet verschuldigd zijn;

- er dient te worden aangestipt dat de meeste stelsels van bestaanszekerheid die op sectoraal vlak zijn uitgewerkt niet zullen gevat worden door de bepalingen van het koninklijk besluit aangezien zij het bedrag van 300.000 fr. aanvullende vergoedingen boven op de werkloosheid niet bereiken.".

Dans le délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat, section de législation, n'est pas en mesure de formuler une appréciation détaillée du caractère adéquat de l'explication qui lui a été fournie, au regard du principe d'égalité et de non-discrimination. Une fois les règles en projet entérinées par le législateur, c'est du reste à la Cour d'arbitrage seule qu'il appartiendra d'exprimer une

.../...

telle appréciation. Si le gouvernement estimait opportun d'invoquer des raisons complémentaires aux raisons citées, ou différentes de celles-ci, qui justifient la distinction établie dans le projet entre les différents régimes de sécurité d'existence, il n'est toutefois pas sans utilité d'exposer ces raisons dans le rapport au Roi.

2. Le projet comporte un nombre de dispositions parallèles permettant au Roi de se déléguer à Lui-même la compétence de prévoir, dans les conditions et selon les modalités qu'Il détermine, une cotisation de remplacement non périodique à charge du travailleur qui sera retenue par l'employeur (articles 4, § 2, 5, § 2 et 6, § 2, du projet).

Le projet ne mentionne aucun critère sur la base duquel le Roi exercera cette compétence, et il ne fournit pas davantage d'éléments permettant de faire porter avec une précision suffisante, la compétence déléguée au Roi sur les catégories de cas pouvant, entre autres, faire l'objet d'une cotisation de remplacement non périodique à charge du travailleur. Il est recommandable de compléter le projet par de tels critères ou éléments et, si nécessaire, de préciser, dans le rapport au Roi, la portée exacte de la compétence qu'Il est ainsi appelé à exercer. Ceci permettrait également de lever l'objection selon laquelle le Roi ne peut, en vertu de la loi du 26 juillet 1996, se déléguer à Lui-même la compétence de régler des matières qui, après expiration du délai de validité des habilitations prévues par cette loi, ne peuvent plus être considérées comme relevant de Sa compétence.

.../...

OBSERVATIONS PARTICULIERES

Préambule

1. Il serait préférable, au septième alinéa du préambule, de faire référence à l'article 3, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 concernée, qui habilite le Roi à abroger, compléter, modifier ou remplacer les dispositions légales en vigueur. Il y aura dès lors lieu d'écrire à la fin de l'alinéa concerné du préambule "... , notamment l'article 3, § 1er, 4° et § 2;".

2. Tant au huitième qu'au neuvième et au dixième alinéa du préambule, il y a lieu de mentionner la date à laquelle l'avis en question ou l'accord a été donné.

3. Les onzième, douzième et treizième alinéas du préambule peuvent être fusionnés en deux alinéas, à rédiger comme suit :

"Vu l'urgence, motivée par la circonstance que ... (reproduire littéralement la motivation figurant dans la demande d'avis);

Vu l'avis du Conseil d'Etat, donné le 18 mars 1997, en application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;".

.../...

Article 1er.

Selon l'article 268, § 2, en projet, de la loi-programme du 22 décembre 1989, le Roi peut, dans les conditions et selon les modalités qu'Il détermine, réduire le montant de la cotisation spéciale envisagée, accorder une dispense de cotisation ou prévoir une cotisation de remplacement non périodique (article 1er, § 2, du projet). Force est de constater que le projet ne comporte pas de critères ni d'indications permettant de déterminer les cas où une réduction ou une dispense de la cotisation est envisagée, et ceux où une cotisation de remplacement non périodique sera octroyée. Il y aurait lieu de préciser ce point dans le projet, ou à tout le moins, dans le rapport au Roi (1).

Le Roi ne pourra évidemment intervenir en dehors de la liste des entreprises, institutions et services dont l'article 268, § 2, en projet, de la loi-programme du 22 décembre 1989 fait mention. Au demeurant, il y aura lieu de veiller, à cet égard, à ce que la liste en question présente un caractère suffisamment exhaustif pour éviter que des entreprises, institutions ou services qui satisfont aux conditions décrites à l'article 268, § 2, de la loi-programme précitée, n'entrent pas en ligne de compte pour la réduction ou la dispense de cotisations, ou pour les

(1) Cette observation est d'autant plus pertinente si l'on relève que, comparativement à la disposition existante de l'article 268, § 2, de la loi-programme du 22 décembre 1989, le Roi peut non seulement réduire le montant de la cotisation, mais aussi accorder une dispense de celle-ci, ou prévoir une cotisation de remplacement non périodique, et ce, sans plus devoir passer par un arrêté délibéré en Conseil des ministres.

cotisations de remplacement non périodiques mentionnées dans cette disposition, ce qui soulèverait évidemment des questions quant au principe d'égalité et de non-discrimination.

L'article 141, § 2, en projet, de la loi du 29 décembre 1990 portant des dispositions sociales (article 2, § 1er, du projet), appelle les mêmes observations que celles formulées concernant l'article 1er du projet.

Article 3

L'article 3 du projet tend à remplacer l'article 580, 13°, du Code judiciaire, ce qui a des retombées sur la compétence du tribunal du travail.

Ainsi que le Conseil d'Etat, section de législation, l'a déjà observé par le passé, il y a lieu de considérer que la procédure bicamérale imposée par l'article 77 de la Constitution vaut tant pour l'organisation des cours et tribunaux que pour la détermination de leurs attributions (1).

Dès lors que les règles en projet se fondent cependant sur la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la

(1) Voir notamment les avis L. 24.111/A.G. - L. 24.594/A.G. du 10 octobre 1995 sur deux projets de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, Doc. parl., Chambre, 1995-96, n° 364/1, 87-92.

Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, et que l'article 1er de cette loi dispose expressément qu'elle règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution, le Roi ne peut être réputé puiser quelque compétence de cette loi en ce qui concerne une matière à laquelle l'article 77 de la Constitution fait référence (1).

Il y aura lieu, dès lors, d'omettre l'article 3 du projet.

(1) Voir également l'exposé des motifs relatif à la loi ultérieure du 26 juillet 1996, Doc. parl., Chambre, 1995-96, n° 608/1, 7.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren J. DE BRABANDERE,
Messieurs

kamervoorzitter,
président de chambre,

M. VAN DAMME,
D. ALBRECHT,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw A. BECKERS,
Madame

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. D. ALBRECHT.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. D. ALBRECHT.

Le rapport a été présenté par M. B. SEUTIN, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

J. DE BRABANDERE